

**TA: Chart Navigator
MARKETING**

Meer informatie

Ga naar

www.bnpparibasmarkets.nl

of bel 0900 MARKETS

(0900 6275387; lokaal tarief)

Twitter: @TheDailyTurbo

Vakantiedrukke en veel reisverkeer, dat lijkt zich zelfs te vertalen naar **“Topdrukke”** op de aandelenvelden. Dreigende berendruk, aanzwellende turbulentie, versufte stieren, maar ook her en der nog positieve impulsen. Het wordt de actieve belegger niet makkelijk gemaakt, achterover zitten in de vakantiestoel is er niet bij. Twee handen aan het stuur, strak navigeren en alert reageren als verdere topvorming en correctie zich aandienen.

Correctie dreiging?

Nerveuze koerssprongen, beer en stier strijden om de hegemonie op het veld, wat een spanning en sensatie! Topvorming en correctie worden her en der zichtbaar, dus check de charts van uw favoriete indices en hoofdfondsen, waar liggen de cruciale krijtstrepen? Waar is actie gewenst?

Traditiegetrouw zal ik van zes Midkappers of Small-cappers de grafiek duiden. Deze week kies ik voor BAM, Boskalis, OCI, Pharming, PostNL en TKH Group. De ene chart toont topvorming, de andere juist bodenvorming, een mooie technische cocktail, niet waar? Kijk, lees en oordeel wat te doen.

Deze week kies ik uit het BNP Paribas België universum drie titels die aansluiten op het thema van deze week, te weten Cofinimmo, D'ieteren en Elia Group. Dreigende topvorming op deze speelvelden. De sectorkeuze valt op 'Automotive' waarvan de chart correctie signalen afgeeft.

Op de intermarkt speelvelden zie ik lichte of zwaardere beren bewegingen. EuroDollar zakt weg richting de 1,16 steunstreep, Goud en Zilver verliezen enigszins hun glans, BrentOil zakt verder weg in correctie beweging, alleen de Euro Bund Future toont een lichte opleving. Voldoende te beleven dus.

Objectieve metingen bepalen op ons Dashboard hoe het is gesteld met trend en sentiment. Dat zijn de signalen en condities die vanuit de indicatoren worden aangereikt. Daar gaat dan een subjectieve saus overheen om het te schetsen scenario te completeren. Die saus is een 'chart reading' saus, ofwel aanvullende bevindingen van charttechnische aard. Om een grafiek goed te kunnen duiden starten we in de TA Coaching Rubriek een nieuwe serie, de zogenaamde grafieklessen. In de eerste les aandacht voor de trendlijn en trendkanaallijn.

Mijn analyses bij BNP Paribas Markets

U weet ongetwijfeld dat ik de TA hofleverancier ben van BNP Paribas Markets. Ik heb op hun website dan ook een eigen zogenaamde 'landing page', ofwel een plek waar alle publicaties, tutorials, webinars en aankondigingen netjes bij elkaar staan. Mag ik u uitnodigen om eens te gaan surfen op www.bnpparibasmarkets.nl/analyses/ om alles eens te bestuderen? Veel kijk- en leesplezier!

Komende week Chart Navigator week 34, daarna slaan we een weekje over, in week 36 weer een update.

Nico P.R. Bakker

Inhoud Chart Navigator

Indices en Sectorkeuze	P. 2
AEX® Hoofdfondsen	P. 4
TA Coaching Rubriek	P. 12
Selectie Midkapfondsen	P. 13
Turbo Titels Buitenland	P. 15
Valuta - Obligaties	P. 16
Grondstoffen	P. 17
Info	P. 18

Wilt u reageren?

Heeft u opmerkingen, vragen, suggesties, aanvullingen, wilt u reageren? Doe dit dan door een email te sturen naar:

markets@bnpparibas.com

De RealTime grafieken in deze editie zijn bijgewerkt op vrijdagochtend. De slotkoers kan de definitieve weekcandle en het bijbehorende scenario wijzigen.

Analyses en coaching:

Nico P.R. Bakker

Wouter de Boer

Twitter: @TheDailyTurbo

www.nicoprakker.nl

BNP PARIBAS

De bank voor een wereld in verandering

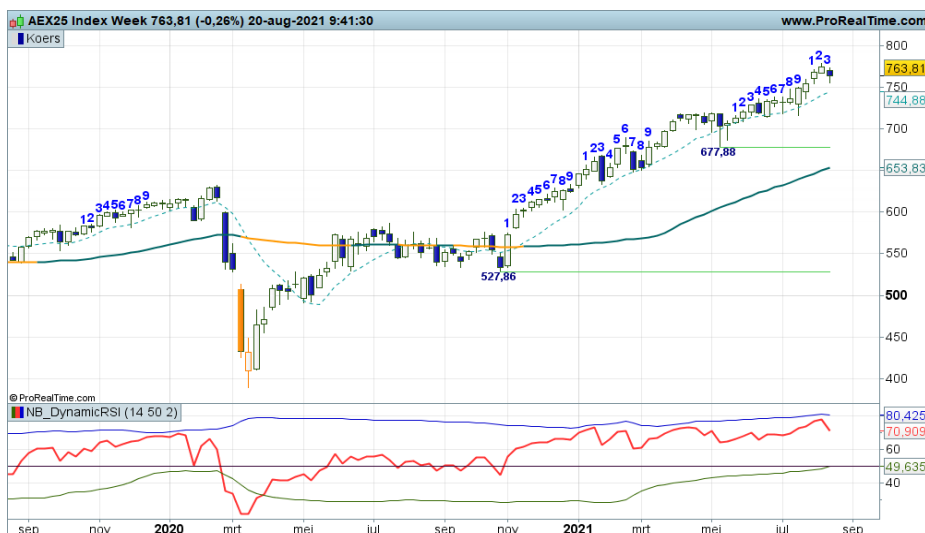
AEX-Index® - Lichte topvorming

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De weektrend ziet er prima uit, het proces van hogere toppen en hogere bodems gaat maar door, de bulls willen verder noordwaarts optrekken. Alle indicatoren staan in de plus, geen overspannenheid of ontwrichting, geen rode strepen, wat een vrije speelruimte voor de stier. Maar schuilt daar dan ook niet het gevaar? Als alles in de plus staat en iedereen denkt dat de markt alleen maar omhoog gaat, gebeurt veelal het tegenovergestelde. Maar daartoe zal er eerst een overtuigende zwarte candle geplaatst moeten worden.

Conditie: Up.

Coaching: blijf de bulls volgen in hun parade, maar blijf ook alert in deze 'one-sided' markt.

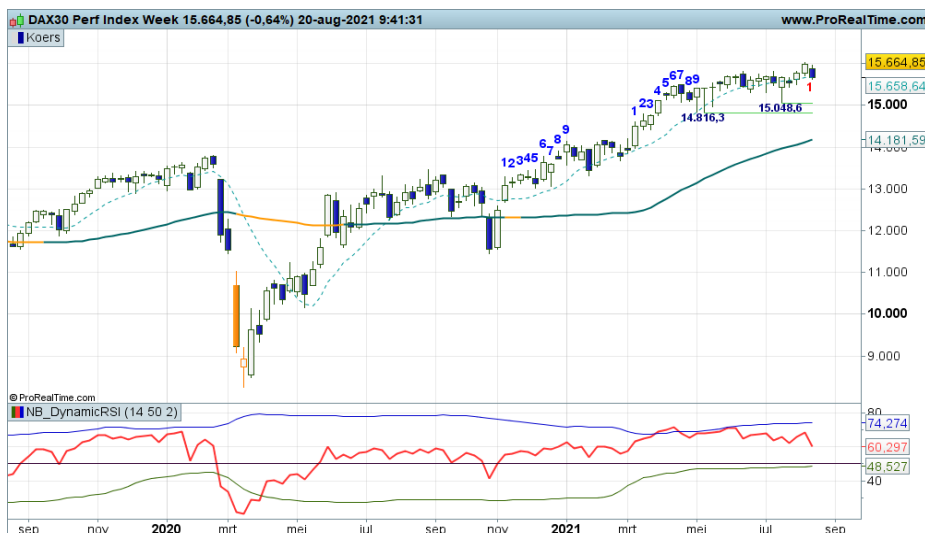
DAX® index - Tikje terug

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Met de uitbraak boven 15.800+ heeft de uptrend recent een vervolg gekregen. Daarmee werd de langdurige adempauze doorbroken en er is dus tevens sprake van nieuwe highs. Logischerwijs staan alle indicatoren in de plus. De vraag is voor hoelang, aangezien er enige verkoopdruk zichtbaar is. De steunzone ligt ver weg rond 14.800+. Er is dus wel wat marge binnen de uptrend en enige terugval is dan ook toegestaan binnen het patroon van hogere toppen en hogere bodems.

Conditie: Up.

Coaching: koopposities wellicht wat afbouwen. Pas onder 14.800 wordt het opwaartse patroon echt doorbroken.

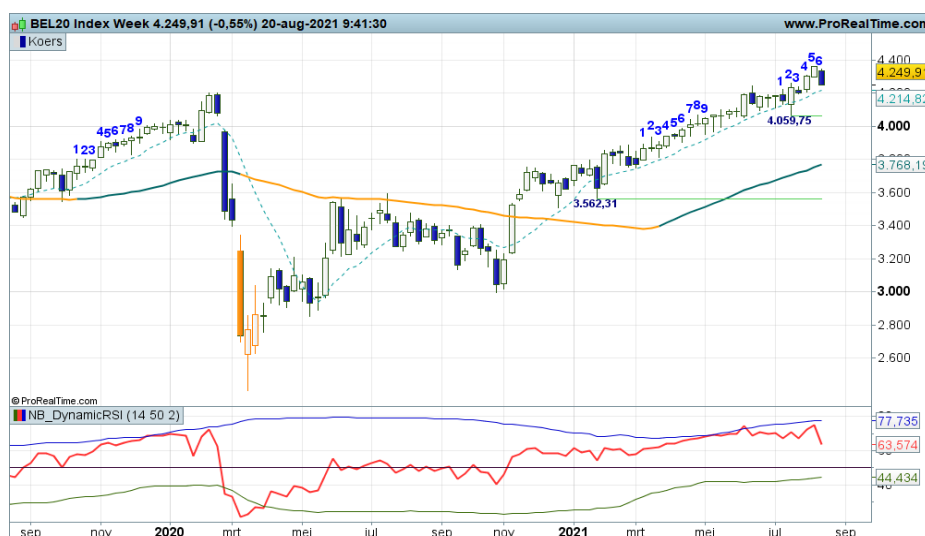
Bel20 Index - Retest oude topzone

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De uptrend kreeg recent een vervolg. Daarmee blijft het een mooie efficiënte trend staat op het Europese speelveld. Per saldo is er sprake van veel overlap in de weekcandles, waarbij de daily SMA de trend keurig volgt. De zone met de highs van 2018 en 2020 wordt deze week getest ter validatie van de uitbraak. Als er volgende week weer een witte candle staat, dan kan de zone echter achtergelaten worden. Al met al is het beeld nog positief beeld voor de BEL20. Het target blijft de top van 2007 op 4.770.

Conditie: Up.

Coaching: de uptrend blijft in stand, het gedegen patroon kan gevolgd worden. Pas onder 4.000 dreigt een significante correctie.

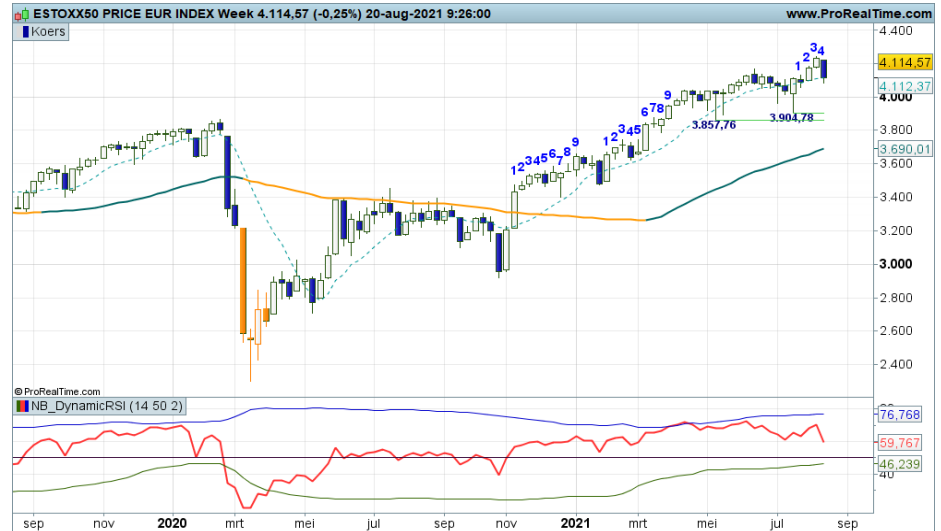
EUROSTOXX50® index - Kleine waarschuwing

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

De weerstand op 4.165 punten werd recent opwaarts doorbroken. Deze week volgt er echter weer wat meer volatiliteit in de vorm van een terugval richting de daily SMA en voorliggende topzone. De indicatoren staan nog in de plus, dus de Up conditie blijft valide op het Dashboard. Spanningsmeter RSI registreert wel wat verlies van momentum met een negatieve divergentie. Al met al een positief beeld voor de index met vooralsnog een kleine waarschuwing.

Conditie: Up.

Coaching: koopposities blijven gerechtvaardigd zolang het patroon van hogere toppen en hogere bodems in stand blijft.

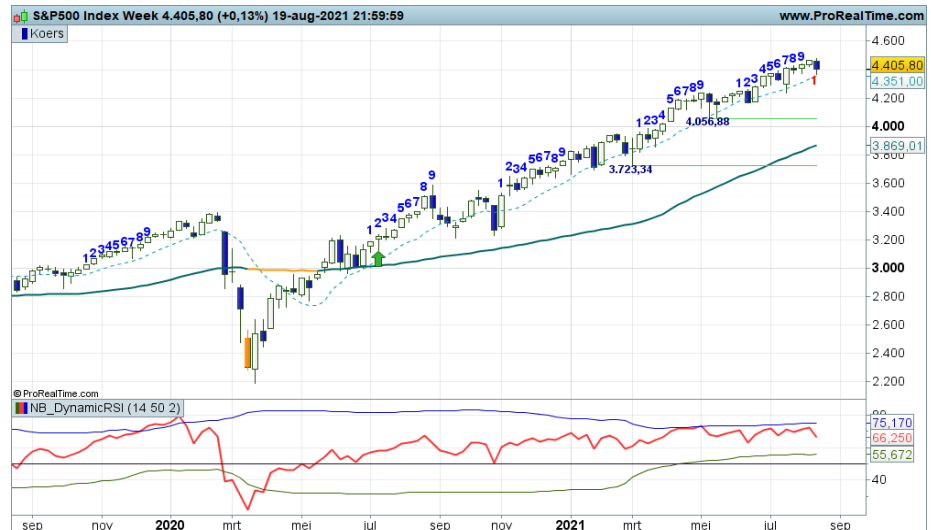
S&P 500® index - Gematigde afdaling binnen uptrend

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Er is een prachtige opwaartse trend gaande. Recent is een top geplaatst op krap 4.500 punten en de afgelopen dagen was er sprake van een felle correctie zoals de afgelopen maanden wel meer zichtbaar is geweest. Krijgen we een herhaling van zetten? In dat geval ligt een bodem ergens rond 4.350 rond de daily SMA voor de hand met een hervatting van de uptrend. Voor nu de afdaling maar even aankijken en zien of het marktritme zich voortzet.

Conditie: Up.

Coaching: trendbeleggers kunnen koopposities aanhouden. Correcties wellicht aanwenden voor additionele aankopen.

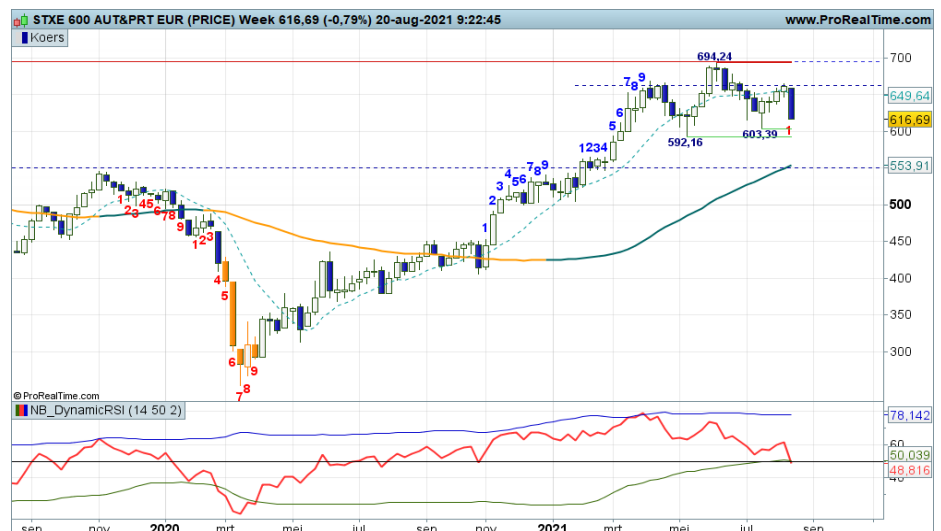

Sectorkeuze SXAP: Automotive & Parts - Hoofd Schouder patroon

De langdurige uptrend in de sector Automotive stabiliseert onder de oude top rond 700. Er lijkt nu een Hoofd Schouder patroon in de maak. De vraag is altijd hoeveel gewicht je daaraan moet toekennen. Dat weet je eigenlijk pas achteraf. Feit is wel dat er een lagere top staat en dat mag toch zeker worden opgevat als een serieuze waarschuwing. De markt staat immers geen hogere niveaus toe. Dat maakt dat de zone rond 600 van belang wordt. Daaronder is de serie hogere bodems immers ook gebroken. Een afdaling richting 550 ligt dan op de loer.

Conditie: Correctie.

Coaching: een positie aan de zijlijn is gerechtvaardigd.

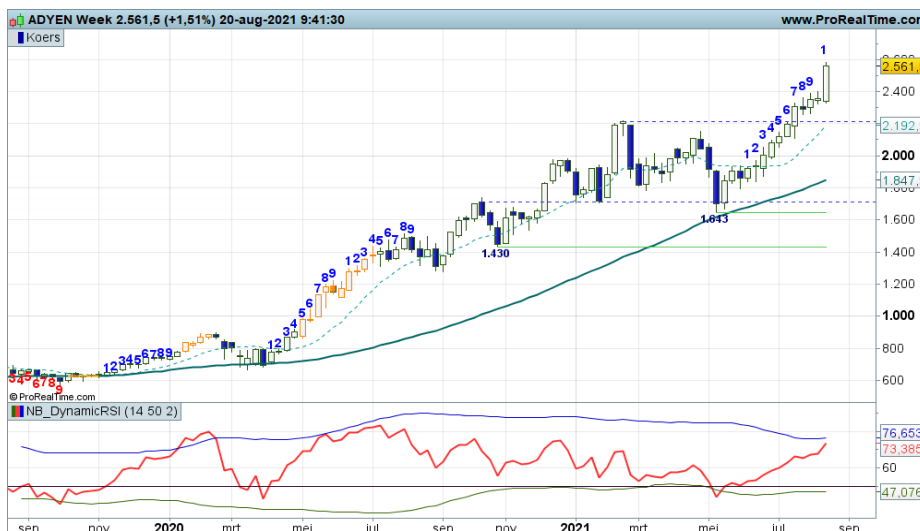
Adyen - Bulls lekker op dreef

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Zonder problemen stormen de bulls naar hogere niveaus. De huidige opswing is begonnen rond 1850, nog even en er staat 2500 op de borden. Een prima prestatie met deze week de swingteller gewoon weer op +1. Er is geen overspannenheid, dus geen belemmeringen voor de bulls om door te stomen. De kleur van de komende candle moet aantonen of zij dat inderdaad van plan zijn, of dat de beer zich klaarmaakt voor een tegenaanval.

Conditie: Up.

Coaching: koopposities mogen worden aangehouden, maar let even op als er een zwarte candle verschijnt.

AEGON - Rode zone in zicht

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

In een paar weken tijd is de koers naar de rode zone rond 4,25 gestuwd. Swingteller thans op +4 en de RSI ruim boven de 50-lijn. Maar de candle van deze week kleurt mogelijk zwart en dat impliceert een hapering in de bullenparade. Toch topvorming bij de rode strepen als opmaat voor een gezonde afkoeling richting de 3,40 zone? Zou goed kunnen, maar dan moet er komende week wederom een zwarte candle verschijnen.

Conditie: Up.

Coaching: bij haperingen in de 4+ zone toch maar even wat winsten verzilveren en op lagere niveaus weer aankopen overwegen.

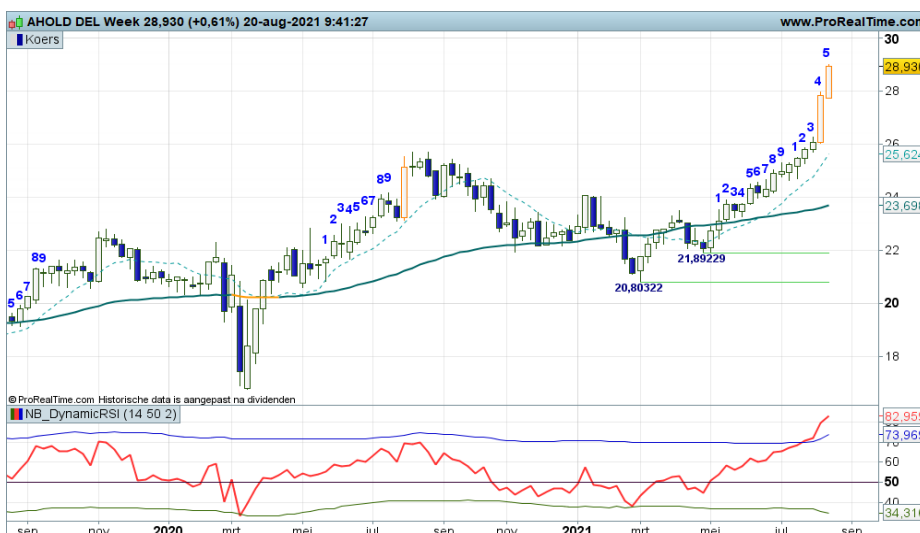
Ahold - Wat een Kerstboom chart!

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

De bulls weten van geen ophouden, ze stomen lekker door, ondanks dat de RSI aanstuurt op topvorming als opmaat voor een gezonde correctie. Er liggen geen rode strepen op het veld, de swingteller staat op +5, de bulls hebben vrij baan. Maar er dreigt overspannenheid en overdreven euforie boven in het veld. Bij een eerstvolgende zwarte candle zal dan ook topvorming starten. Zolang dat uitblijft, houden de bulls de touwtjes stevig in handen.

Conditie: Up.

Coaching: vinger aan de pols als er binnenkort een zwarte candle verschijnt met mogelijk een OB-downcross. Nu staan er al twee MRI candle's.

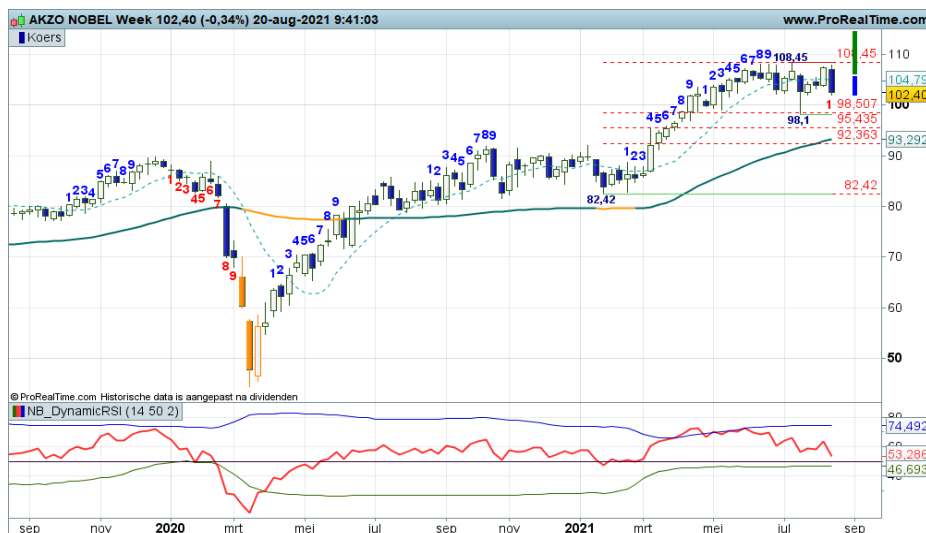
Akzo Nobel - Correctie in tijd

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De indicator signalen stuurden aan op een correctie, maar dat komt vooralsnog niet uit de verf. Er is eerder sprake van een zijwaartse beweging, ofwel een correctie in tijd en niet in prijs. Het is uitzien naar een duidelijk signaal waaruit blijkt wie overtuigend de koers van zijn plaats kan drukken. De beer onder 98+, de stier boven 108,50, dat zijn min of meer de kantelpunten waar het om draait. Afwachten dus.

Conditie: Correctie of Up.

Coaching: een zijlijnpositie is gerechtvaardigd zolang niet duidelijk is wat de spelers van plan zijn.

Arcelor Mittal - Felle berentik

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Het stierenfeestje wordt abrupt verstoord door een felle berentik. Op zich geen ramp, maar wel een spannende dreun. Terug naar de stippellijn rond 27,80 waar het motto geldt "Oude weerstand wordt nieuwe steun". De RSI ligt er sterk bij, dus het zou goed kunnen dat er op tijd wordt gebodemd om het proces van hogere toppen en hogere bodems niet te verstoren. Komende week een witte candle moet dit scenario bevestigen.

Conditie: Up.

Coaching: even de berentik absorberen. Bij koersvorming onder de stippellijn toch wat Money Management gaan toepassen.

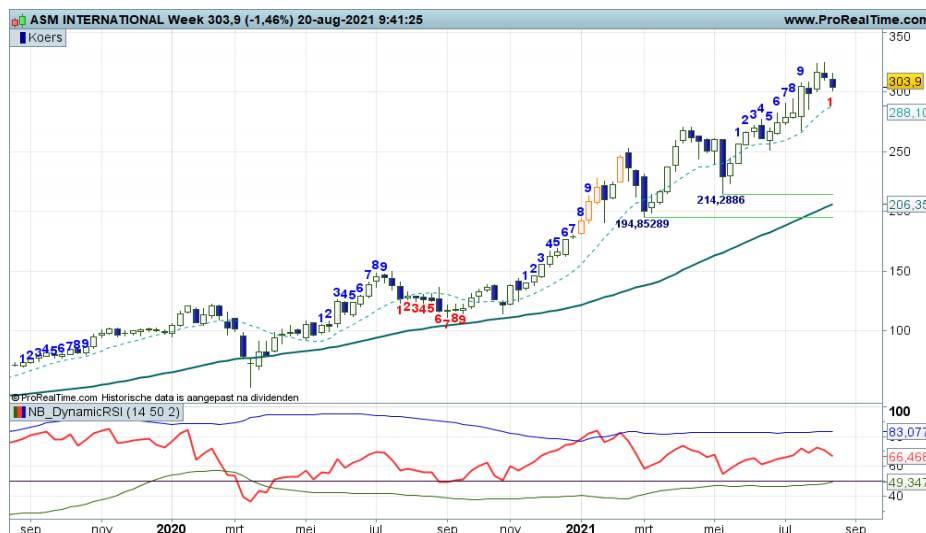
ASMI - Kleine haarscheurtjes?

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Er lijkt een tweede kleine zwarte candle in de maak, waardoor de huidige bullenparade lichte haarscheurtjes vertoont. Als komende week de koers onder 324,80 blijft bewegen, zal op dat niveau een rode streep verschijnen en dus is er sinds tijden weer een weerstand zichtbaar. Dit zou de opmaat kunnen worden voor topvorming en aansluitend een correctie. De RSI ligt er ijersterk bij, dus een matige correctie ligt voor de hand als de beren hun druk vergroten.

Conditie: Up.

Coaching: (restant) koopposities aanhouden maar blijf alert op mogelijk aanzwellende berendruk.

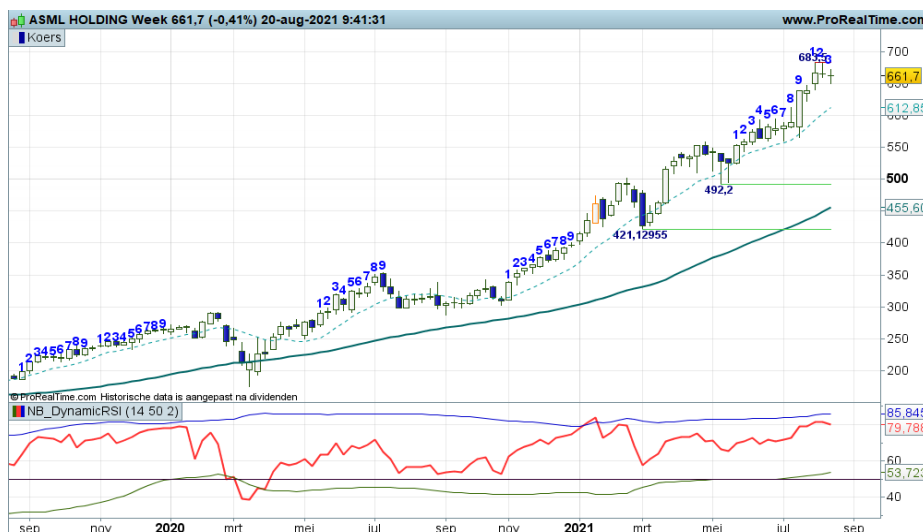

ASML - Nog steeds groen[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Het gaat nog steeds prima met de stieren op het veld. Ze persen er witte candles uit en stuwen de swingteller naar een +3 stand. Maar wel een rode streep op 683+, dus eindelijk weer een weerstand in beeld. Maar er moet een solide zwarte candle worden geplaatst om te kunnen spreken van topvorming als opmaat voor een gezonde correctie richting zo mogelijk 600 of zelfs 500. Een trendbreuk is niet waarschijnlijk gezien het sterke verloop van de OBOS banden van de RSI.

Conditie: Up.

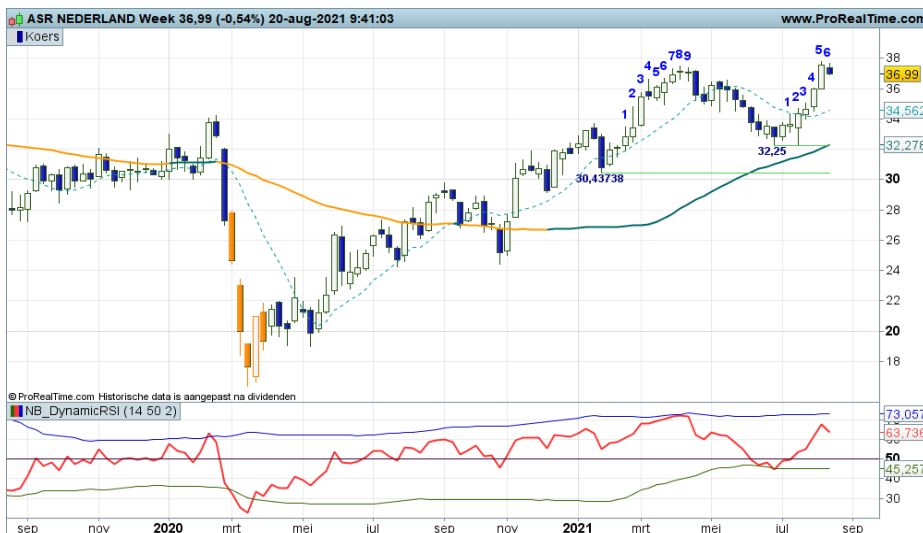
Coaching: koopposities mogen worden aangehouden zolang de candles wit kleuren.

ASR Nederland - Topdrukte[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

"Vooralsnog ziet het speelveld er groen uit met thans geen weerstanden meer. Het proces van hogere toppen en hogere bodems krijgt hierdoor wel een impuls", zo schreef ik vorige week. Maar ik moet de positieve verwachting enigszins bijstellen. Er dreigt immers toch wat topvorming rond de 37+ passage, een kleine smet in de bullenparade. Dit kan worden verholpen met een witte candle komende week boven 37+. Zo niet, dan zal de berendruk aanzwellen.

Conditie: Up.

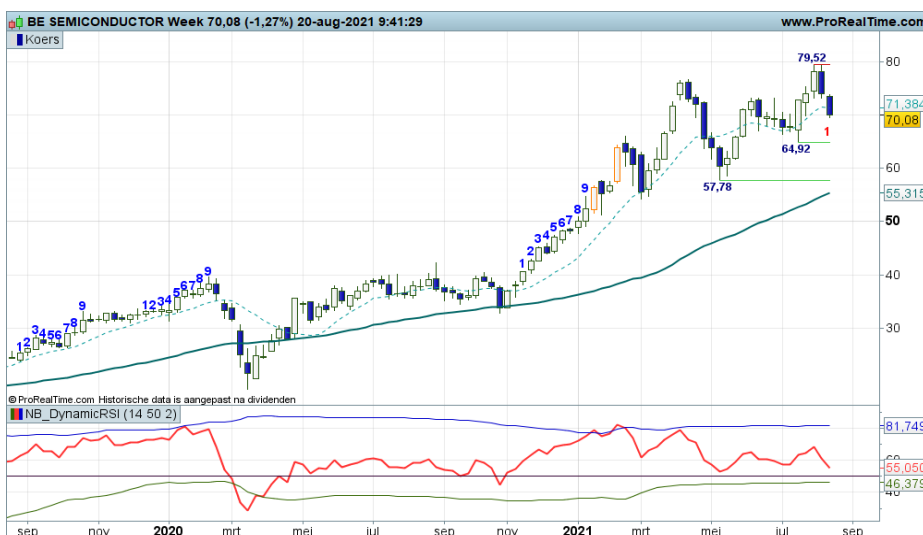
Coaching: drukte bij 37+, wel of geen top? Hou de vinger even aan de pols als er koopposities uitstaan.

BESI - Zigzaggend omhoog[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Al zigzaggend naar hogere niveaus in een prima trendfase. Dat is in het kort mijn conclusie als ik naar de chart kijk. Deze week wel een zwarte candle met swingteller op -1 dus dat kan enige correctie teweeg brengen. Even terug naar niveaus rond 65+ zou niet misstaan, liefst iets hoger om het ritme van hogere toppen en hogere bodems niet te verstoren. Vooralsnog ziet het er naar uit dat de bulls een klein extra aanloopje nodig hebben.

Conditie: Correctie.

Coaching: wellicht wat winsten afroten en bij signalen van bodemvorming in de trend weer aankopen overwegen.

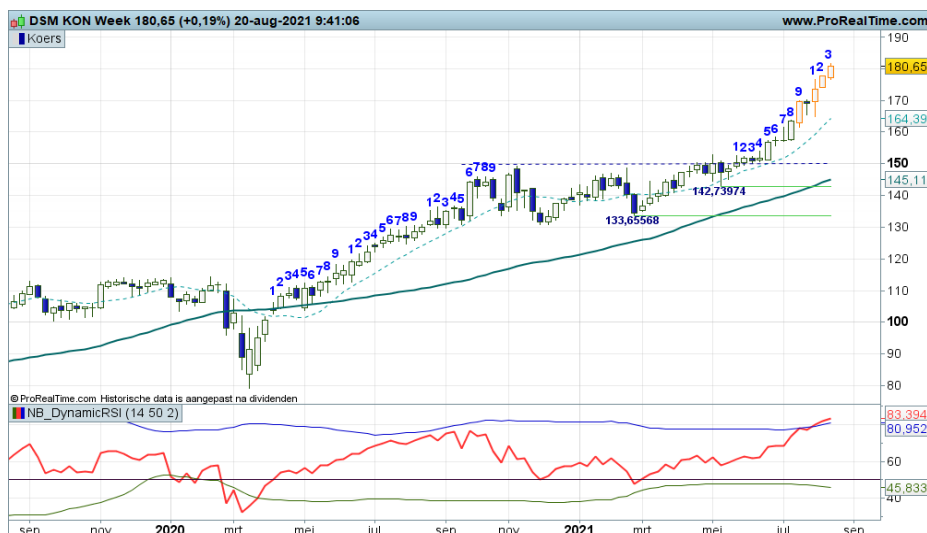
DSM - Bulls fier aan de leiding

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Het gaat maar door met de stierenparade, er lijkt geen einde aan te komen. Deze week opieeuw een witte candle op een hoger niveau, maar wel met de RSI boven de OB lijn. Dit neigt naar topvorming. De afstand met de SMA lijn mag worden verkleind, de euforie mag worden getemperd. Maar u kent de spelregel, eerst een zwarte candle als eerste indicatie voor topvorming. Komende week zwart? De spanning neemt in ieder geval toe.

Conditie: Up.

Coaching: strak navigeren als er nog koopposities uitstaan, er dreigt immers topvorming en correctie.

Heineken - Volatiele correctie

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Er is een spannende strijd gaande in het stijgingskanaal. De bulls hebben recent de bovenkant van het kanaal bereikt met een top op 103+. Dat vonden ze kennelijk voldoende, want ze zakken rap weg. Correctiestand op de swingteller en een wegdraaiende RSI indiceren een dip tot wellicht de SMA lijn rond 90. Of worden de beren geremd bij de stippellijn onder het motto 'oude weerstand wordt nieuwe steun'? Dan zal er komende week een witte candle geplaatst moeten worden.

Conditie: Correctie.

Coaching: bij een eerstvolgende witte candle zijn er koopkansen voor de trendvolgende belegger.

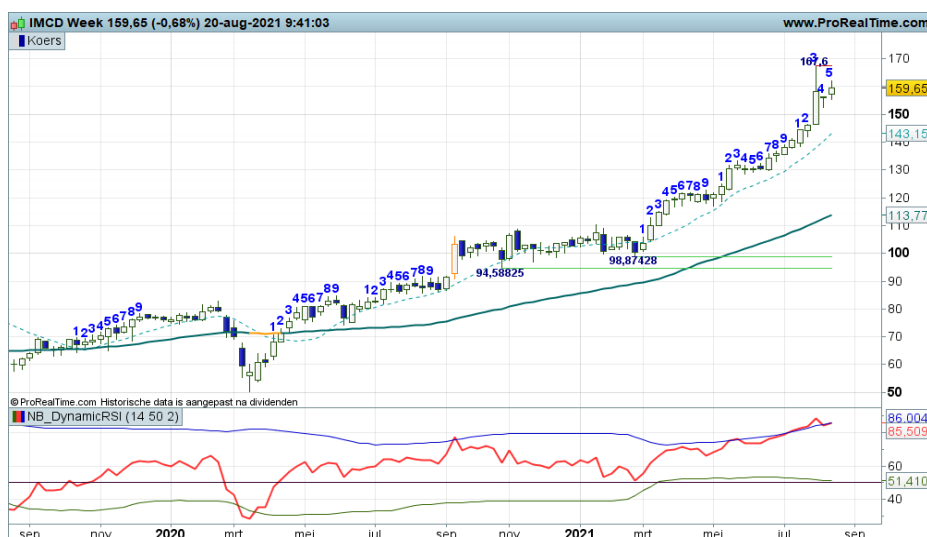
IMCD - Bulls houden prima stand

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Het gaat uitstekend met de huidige bullenactie. Gestart rond 110 toen de koers uit de consolidatie werd gedrukt, nu al weer opnieuw swing +5 op het scherm, geen rode streep, maar wel de RSI die met een OB-downcross dreigt. De kans op topvorming neemt dus toe met aansluitend een gezonde correctie tot in de 120 zone of iets lager. Maar eerst een duidelijke zwarte candle als aanzet tot topvorming, zo luidt de spelregel, dat weet u.

Conditie: Up.

Coaching: koopposities mogen worden aangehouden. Bij een zwarte candle deels XL overwegen.

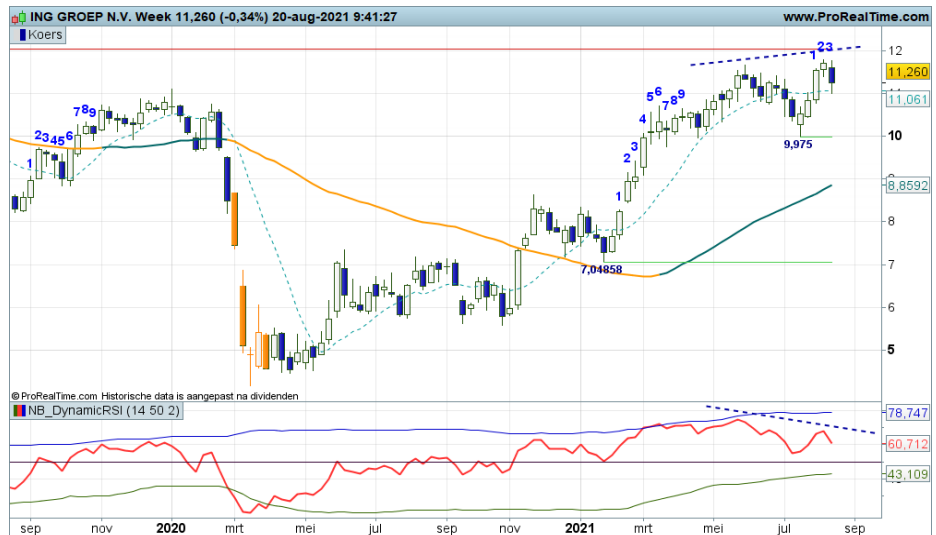
ING - Uptrend houdt zijn kracht

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

"De UP status blijft valide, een rally naar 12+ en hoger lijkt aannemelijk. De trendmatigheid kan aanzwellen, het proces van hogere toppen en hogere bodems krijgt meer kracht, de bulls verstevigen hun positie op het veld. Pas onder 9,97 vervagen de positieve vooruitzichten", zo meldde ik vorige week. Op zich is het geschetste scenario nog valide, maar jammer dat er een zwarte candle verschijnt. Toch een smetje op de chart. En zie ik daar enige negatieve divergentie?

Conditie: Up.

Coaching: koopposities mogen worden aangehouden, maar blijf alert, want de beren lijken hun messen te slijpen.

Just Eat Takeaway - Jojo grafiek

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Het plaatje oogt erg wispelturig en volatiel, maar wel met een negatieve ondertoon. Er is immers sprake van een serie lagere toppen en lagere bodems onder een dalende SMA lijn, terwijl de RSI onder de 50-lijn beweegt. Overtuigend een dalende trendfase met wel enige rebounding gezien de positieve swingteller. De bulls zetten aan voor een aanval op krap 81, maar niet eerder dan boven 85,00 kan de trend keren. Dus nog even wat werk aan de winkel voor de bulls.

Conditie: Rebound.

Coaching: rebound posities strak bewaken. Voor trendbeleggers is er weinig eer te behalen.

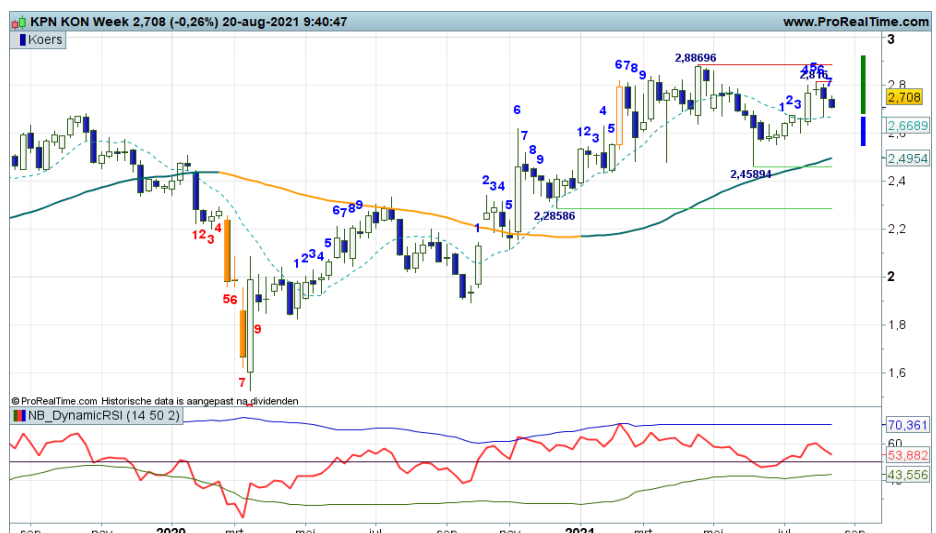
KPN - Schoorvoetend

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Langzaam maar zeker gaat de trend over in een trading range configuratie met circa 2,50 als onderlijn en 2,88+ als bovenlijn. Zigzaggen tussen rood en groen, zo zou je het ook kunnen noemen met thans de bal op de middenstip. Gaan de bulls naar de bovenkant van de box of de bears naar de onderkant? Dat is thans de vraag. Er is een overtuigende candle nodig om de vraag te kunnen beantwoorden.

Conditie: Up.

Coaching: enige terughoudendheid is gewenst als komende week de swingteller op -1 springt.

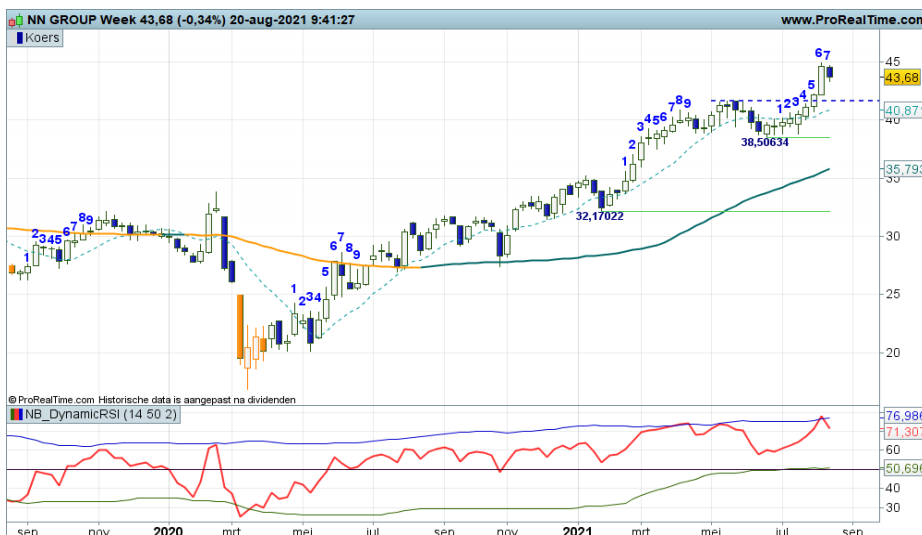
NN Group - Zwart en OB?

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

"Dus er dreigt wel topvorming en een reactie van de beer, waardoor een terugval naar 42,50 (oude weerstand wordt nieuwe steun) mogelijk is. Maar dan zal er eerst een zwarte candle geplaatst moeten worden", zo schreef ik vorige week. Welnu, er staat mogelijk deze week een zwarte candle in combinatie met een OB Downcross in de RSI. Wel degelijk een indicatie van topvorming en dreigende berendruk. Terug naar de stippellijn, geen probleem als de bulls daar maar wel terugkomen.

Conditie: Up.

Coaching: wellicht uit hoofde van Money Management wat winsten veiligstellen en voorts te wachten op nieuwe koopkansen.

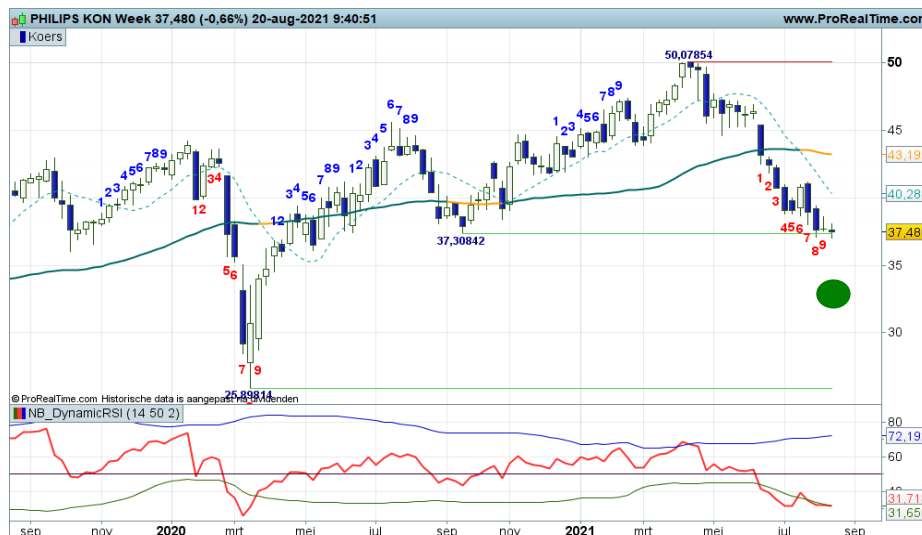
Philips - Waar blijven de bodemstamperen?

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Het wordt tijd dat de bodemstamperen in actie komen om het aanstaande steunscenario kracht bij te zetten. De koers is immers aanbeland bij de groene streep op 37,30 na een afgeronde downswing en de RSI dreigend met een OS- upcross. Normaal gesproken voldoende indicaties voor een opleving richting de SMA op 43+ en mogelijk zelfs de 50-lijn. Komende week moet blijken of de bulls in staat zijn zich te vermannen.

Conditie: Down.

Coaching: rebound kansen bij een overtuigende witte candle. Het wordt een 'randje ravijn' scenario als u nu reeds aankopen doet.

Prosus - Rebound aanstaande?

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Het zag er even naar uit dat de bulls wat terrein konden terugwinnen, maar deze week delen de beren toch weer een tik uit. Toch nog even druk zetten op de 65+ groene streep om daarmee de downswing af te ronden? Zo ja, dan moet er komende week een witte candle verschijnen. Zo nee, dan zal een mogelijke rebound worden uitgesteld. Dus even aanzien wat de spelers in de huidige turbulentie van plan zijn.

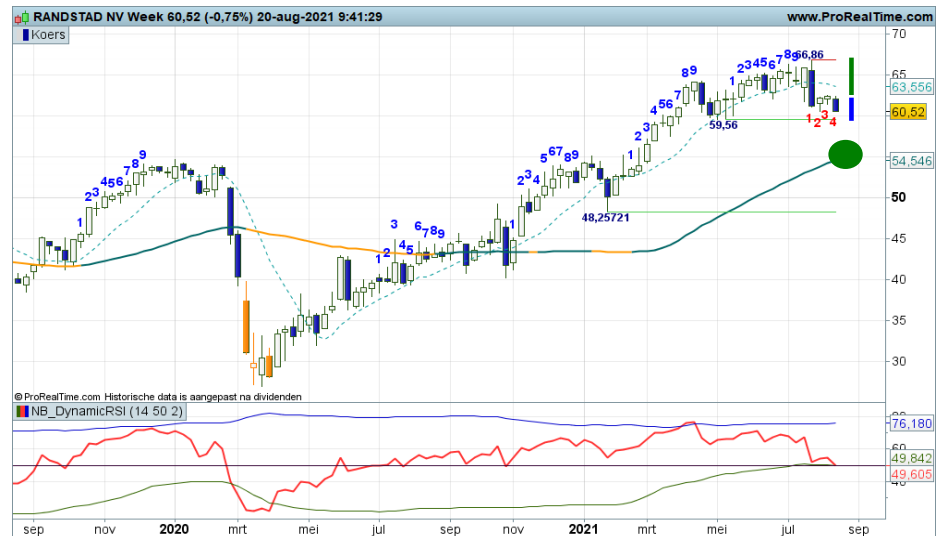
Conditie: Down.

Coaching: wacht op een duidelijk rebound signaal om tot actie over te gaan.

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Coaching: voor koopjesjagers zijn er kansen zolang de koers boven 59+ noteert. Hou posities vooralsnog bescheiden.

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Coaching: spanning neemt toe boven in het veld. Grijp tijdig in als topvorming en correctie zichtbaar worden.

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Coaching: strak navigeren als er posities uitstaan. Wellicht is het handiger om op een uitbraak te wachten.

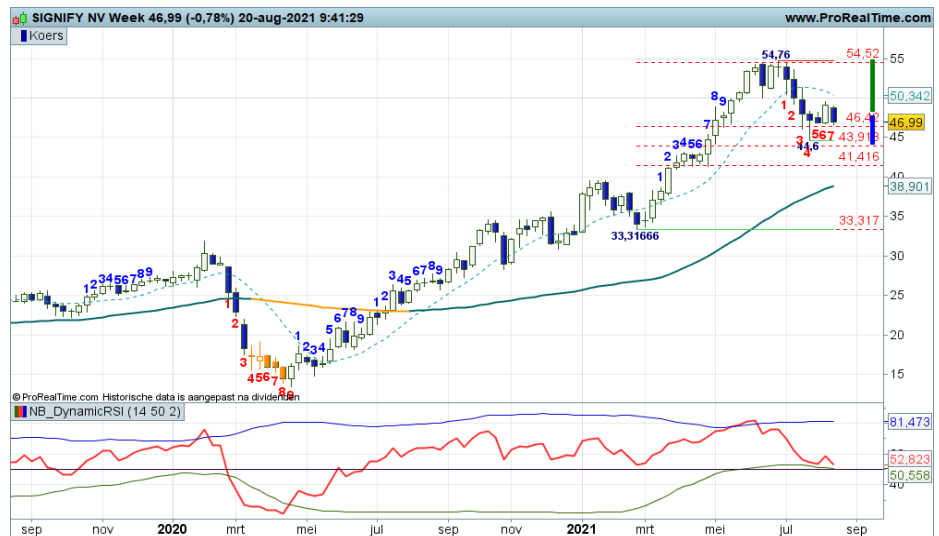
Signify - Sterke trendfase

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

In ons commentaar van de afgelopen weken hebben we gewezen op de correctie die gaande is vanaf de krap 55 top. Formeel is de correctie nog gaande (swingteller -7) maar der zijn al weer bodemstamper actief op de eerste Fibo lijn op 46,40. De RSI draait opwaarts, mede gesteund door de OS-lijn en 50-lijn die bij elkaar liggen. Nu reeds bodemen is een sterke zet van de bulls. Maar dan wel graag komende week weer een witte candle om vooralsnog een zebra chart te vormen.

Conditie: Correctie.

Coaching: voor anticiperende trendbeleggers zijn er reeds koopkansen als de candles wit kleuren.

Unibail Rodamco - Moeizaam verloop

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Formeel is een UP status valide, maar het lukt de bulls niet om stevig door te stomen. De eerste rem ligt op 78,60, de tweede rode streep ligt op 85,65. De candles kleuren zwart, maar blijven wel kleven aan de eerste Fibo lijn, dus de beren drukken ook niet door. Resultaat is een moeizaam koersverloop met wel een matig positieve ondertoon. Maar eens bezien of de bulls zich kunnen vernemen en noordwaarts kunnen optrekken.

Conditie: Up.

Coaching: voor trendbeleggers herbergt de grafiek matige koopkansen tussen duidelijke krijgstrepen.

Unilever - Matige vooruitzichten

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Het wil niet erg vlotten met het koersverloop, de bulls tonen weinig interesse, terwijl ze wel de meeste troefkaarten hebben. Zolang de candles boven de SMA staan, krijgen ze de gelegenheid op te stomen naar de 50+ zone. Een beperkt opwaarts potentieel omdat op afstand gezien een driehoekpatroon zorgt voor een verkrapping van het speelveld. Maar eens bezien wat de bulls in petto hebben, vooral als komende week mogelijk de swingteller op +1 springt. Toch een lekker windje in de rug dan?

Conditie: Correctie.

Coaching: bij signalen van bodemvorming zijn er reeds wat koopkansen.

De recente MRI candles, swingtellerstand en de OB readings bij de RSI waren voldoende indicaties om topvorming te verwachten als opmaat voor een correctie. Maar de stieren zijn taai en geven zich niet gemakkelijk over. Deze week gewoon weer +3 op de swingteller met een witte candle. De RSI maakt wel een OB-downcross, dus het wordt erg spannend boven in het veld. Wanneer capituleren de stieren?

Conditie: Up.

Coaching: koopposities zijn gerechtvaardigd, maar blijf alert gezien de spanning tussen beer en stier.

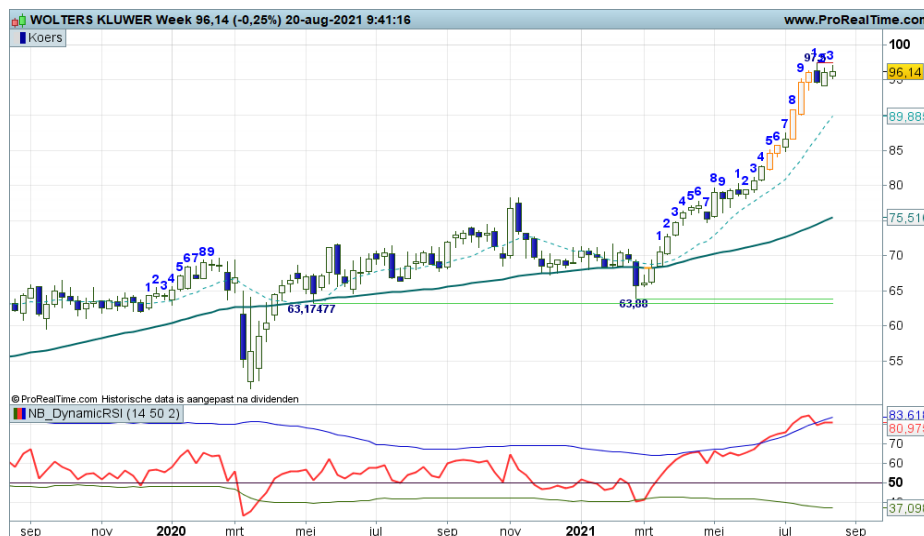

Chart Navigator - TA Coaching Rubriek

Grafiekles 1 Trendlijn en Trendkanaallijn

Het analyseren van een koersgrafiek is onderhevig aan specifieke spelregels. In een nieuwe serie 'Grafieklessen' zal ik de belangrijkste charttechnische tools bespreken, zodat u als actieve belegger een chart beter kunt analyseren. We starten met de lijnentechniek.

"Lijnen zijn geschiedenis, maar ook toekomst"

Gebaseerd op zich herhalend historisch marktgedrag mag je lijnen uit het verleden naar de toekomst doortrekken, om als zodanig vast te kunnen stellen waar toekomstige kantelpunten (toppen en bodems) kunnen liggen. Ik ga hier uit van zogenaamde trendmatige koersbewegingen, ofwel hogere bodems en toppen, of vise versa. Nu heb je geen hogere wiskunde nodig om een lijn te kunnen tekenen. Je hebt maar twee punten nodig om een rechte oplopende of dalende lijn te kunnen intekenen op een grafiek. Wat zijn die twee punten?

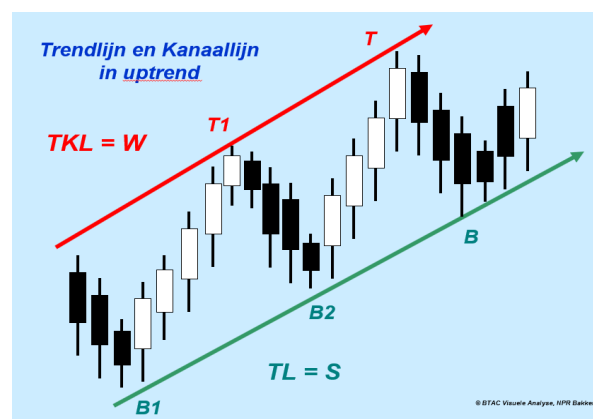
Stijgend trendkanaal (afbeelding 1)

We zoeken in een stijgende trend een bodem (B1) en een opvolgende hogere bodem (B2). Dit zijn de twee punten die nodig zijn om een stijgende trendlijn (TL) te tekenen. Deze lijn over de bodems, soms ook wel oplopende bodemlijn genoemd, fungeert als steunlijn. De verwachting is dat in de nabije toekomst hogere bodems (steunpunten) op de trendlijn worden geplaatst. Op die punten eindigt een correctie ofwel reactie en kan de trend worden vervolgd met een nieuwe actie beweging, TL = S (trendlijn = steun) illustreert dit. Als er twee bodems staan, is er logischerwijs een tussenliggende top (T1). Dit punt is slechts nodig om de trendkanaallijn (TKL) te kunnen tekenen, want die loopt parallel aan de trendlijn. Dus de TKL vraagt maar één punt, geen twee. In de toekomst zal tegen de TKL topvorming plaatsvinden, daar wordt de rally gestopt, om plaats te maken voor een correctie. De TKL is dan ook een weerstandlijn, TKL = W. Als zodanig teken je dus een trendkanaal waarbinnen de koers met significante bewegingen heen en weer beweegt.

Dalend trendkanaal (afbeelding 2)

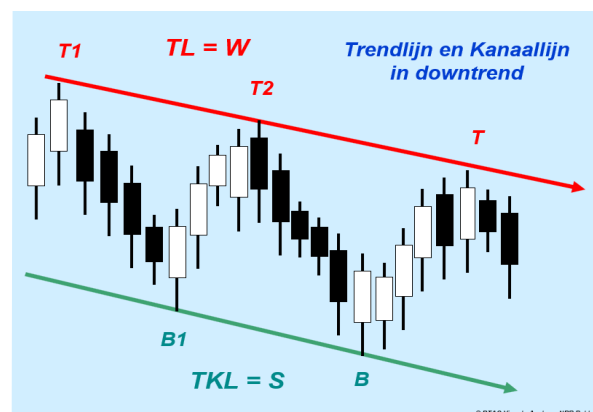
Het zal u niet verbazen dat er een tegengestelde variant is, het dalend trendkanaal met nu de dalende trendlijn over de toppen (TL = W) en de trendkanaallijn over de bodems (TKL = S).

Uptrend lijnen

Afbeelding 1

Downtrend lijnen

Afbeelding 1

BAM - Bulls ruiken de rode lijnen

Charttechnisch gezien is een serie hogere toppen en hogere bodems gaande boven een fier oplopende SMA lijn. Een UP status derhalve op het Dashboard, de bulls aan de leiding, ook keurig gevoed door de indicatoren in een plusstand. Maar wat gaan de spelers doen bij de rode strepen op 2,69+ en 2,82+? Keren of passeren is hier het bekende motto. Dus bij een eerstvolgende zwarte candle zal er topvorming dreigen. Zo niet, dan doen de bulls er nog een schepje boven op.

Conditie: Up.

Coaching: koopposities mogen worden aangehouden, blijf waakzaam als er een zwarte candle verschijnt.

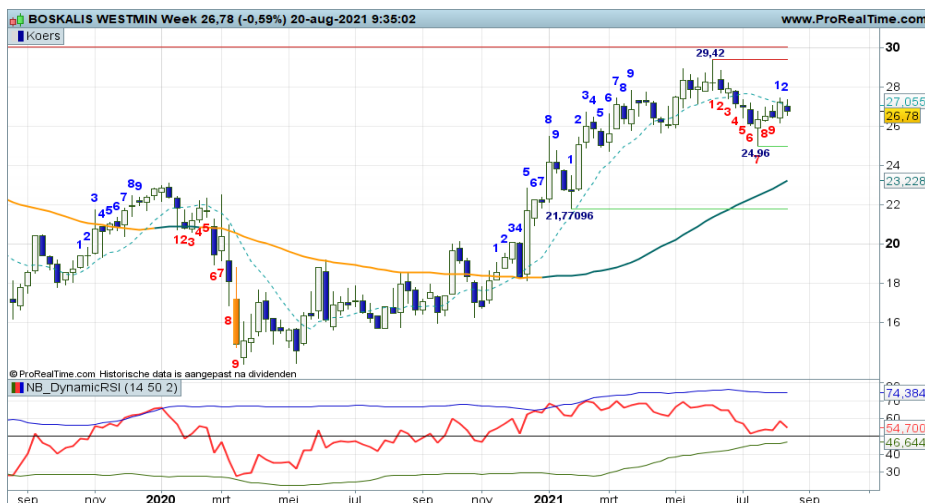

Boskalis - Spannende uptrend

Met de swingteller op +2 en de RSI nipt boven de 50-lijn is er sprake van een milde uptrend. De bulls aan de leiding, maar ze aarzelen om lekker door te stomen. Ze hangen momenteel tussen de groene streep op 24,95 en de rode streep op 29,42. Op de middenstip zou je kunnen zeggen. De indicatoren herbergen meer koersstijging, maar eens bezien of de bulls dit opkicken.

Conditie: Up.

Coaching: bescheiden koopposities zijn gerechtvaardigd. Bij duidelijke witte candles zijn er uitbreidingsmogelijkheden.

OCI - Stevige correctie

Al een flink aantal weken is er sprake van een correctie beweging. Onlangs getopt op krap 23,00, sindsdien een afdaling naar vooralsnog de eerste Fibo lijn op krap 18,00. Swingteller op -8 en de RSI dicht bij de OS band. Dus bodenvorming lijkt aanstaande. Komende week swing -9 met een witte candle en een opwerende RSI impliceert dat de bulls de trend nieuw leven willen en kunnen inblazen. Al met al een spannende fase.

Conditie: Correctie.

Coaching: bij de eerstvolgende witte candle boven de SMA lijn zijn er anticiperende koopkansen voor trendbeleggers.

Pharming - Bodemstampers in aantocht?

De titel van dit commentaar doet vermoeden dat binnenkort de berenellende op deze chart voorbij is. Waar komt deze wijsheid vandaan? Welnu, de beren naderen de groene steunstreep op 0,85, in het recente verleden aanleiding om rap op te veren. Dat zou nu ook het geval kunnen zijn als ik kijk naar de stand van de RSI. Maar dan zal er toch eerst een witte candle moeten verschijnen als opmaat voor bodenvorming. Blijft deze uit, dan blijft de berendruk overheersen.

Conditie: Down.

Coaching: er zijn anticiperende rebound kansen als er op of boven 0,85 een witte candle verschijnt.

PostNL - Milde correctie

Al een aantal weken is er sprake van een min of meer zijwaarts koersverloop tussen 4,36 steun en 4,67 weerstand. Een correctie in tijd in plaats van koers, zo noemen wij dat. De ondertoon is best wel positief, getuige het verloop van de RSI, dus op termijn lijken hogere koersen aannemelijk, al dan niet met extra aanloopje tot mogelijk in de Fibo grid. Het is even aanzien wat de spelers verder van plan zijn.

Conditie: Correctie.

Coaching: een pas op de plaats, wacht op duidelijke EL kansen, 'kopen op zwakte' lijkt de aangewezen strategie.

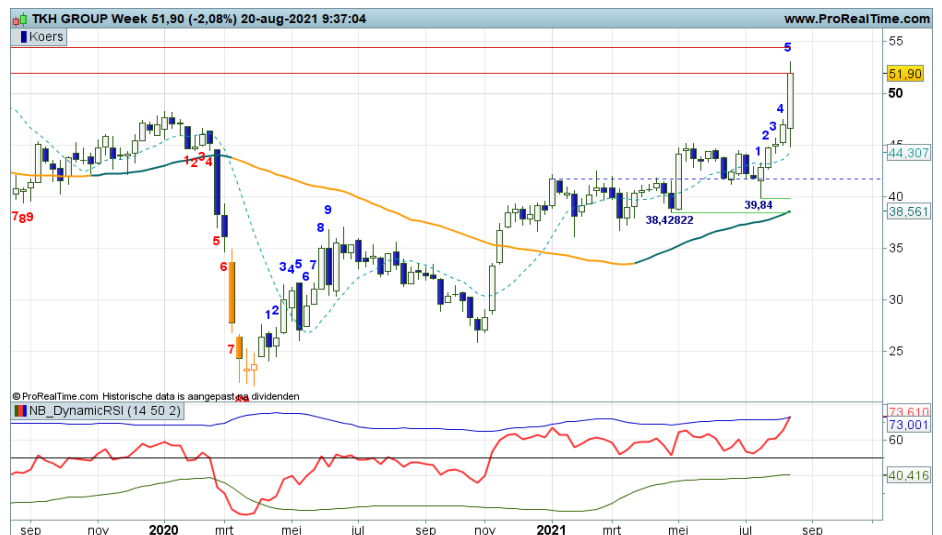

TKH Group - Geweldige stierensprint

Deze week gaan de bulls er in een super rap tempo vandoor tot bijna de 55,00 zone. De toch al solide uptrend krijgt hierdoor een extra impuls, maar de stierenstoot past eigenlijk niet in het plaatje. De candle is relatief extreem lang, terwijl de RSI aanschuurt tegen de OB-lijn. Dus enige afkoeling lijkt aanstaande. Even terug naar de 45+ zone om daar rustig te bodemen en het ritme van hogere toppen en hogere bodems weer op te pikken. Dat is de verwachting.

Conditie: Up.

Coaching: vinger aan de pols als er afkoeling dreigt, stel dan wat winsten veilig, aldus de coach.

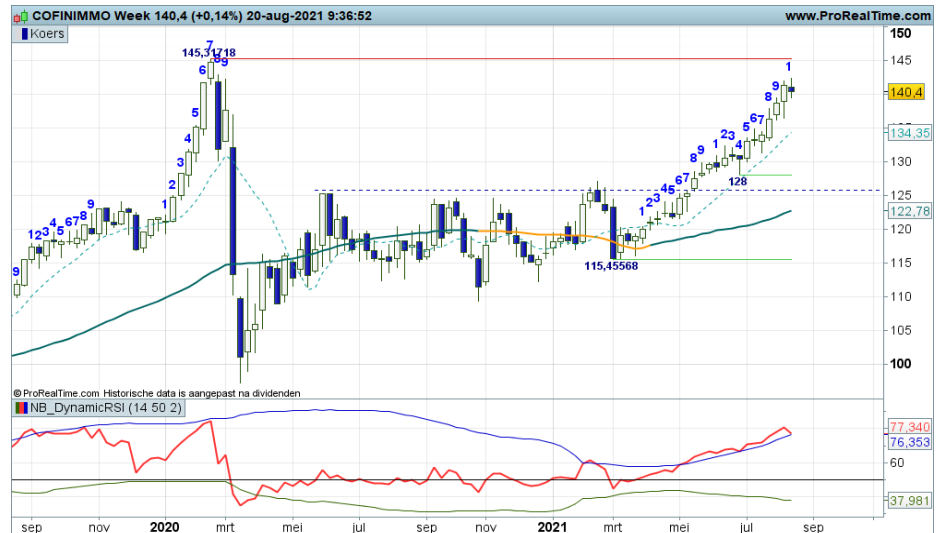

Cofinimmo - Dreigende correctie

Wat een bewegingen. De rappe afdaling vorig jaar werd opgevolgd door een opleving en een trading range tussen 115 en 125. Pas bij de vijfde poging werd de weerstand enkele maanden terug opwaarts doorbroken. De koers klonk richting de topzone rond 145 die nog net niet bereikt is. Er is nu topvorming zichtbaar en de candle kleurt voor het eerst sinds weken zwart. Er volgt wellicht een terugval richting de zone 130/135 bij meer verkoopdruk. Eerst maar kijken hoe het verder uitpakt. Het is in ieder geval een duidelijk exit signaal.

Conditie: Up.

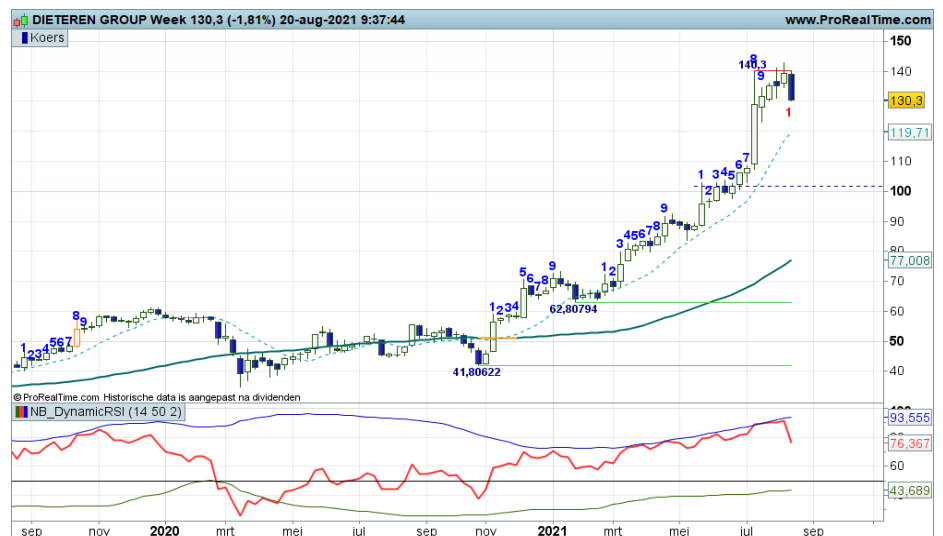
Coaching: wellicht wat winst nemen. Nieuwe kansen na een dip.

D'leteren - Uitputting

De langdurige uptrend lijkt uitgeput te raken. Al weken ligt er een barrière rond 140. Deze week is voor het eerst een duidelijke zwarte candle in de maak. Per saldo ligt er nogal wat ruimte bij meer verkoopdruk, een afdaling richting 100+ behoort tot de mogelijkheden. Spanningsmeter RSI registreert tevens enig momentumverlies. Voor nu bezien of de correctie daadwerkelijk volgt.

Conditie: Up.

Coaching: koopposities wellicht wat afbouwen. Na een correctie nieuwe instapkansen.

Elia Group - Weerstand bereikt

Het afgelopen jaar is er per saldo sprake van een brede tradingrange tussen grofweg 80+ en 110. Flinke koersswings kenmerken de chart. De meest recente bodem noteert op krap 87. Daarna ging het rap omhoog en inmiddels is de weerstand rond 110 in bereikt. Daar wordt het keren of passeren voor het aandeel. Het momentum lijkt wat af te zwakken, getuigen de kleine spriet die in de maak is. Spanningsmeter RSI waarschuwt met overbought niveaus. Al met al is het uitkijken voor topvorming.

Conditie: Up.

Coaching: koopposities kunnen worden aangehouden zolang de candles wit kleuren.

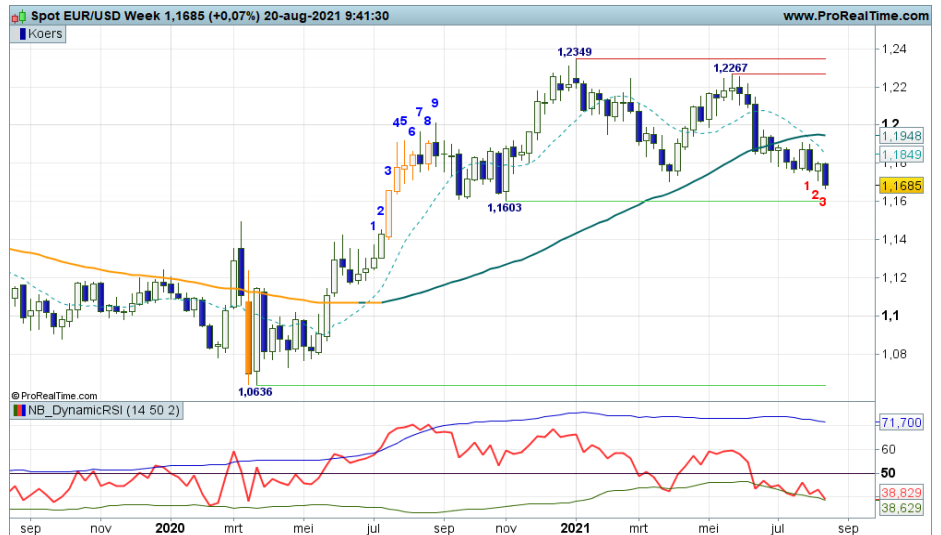
EUR/USD - Dollar blijft sterk

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Een prachtige herkansing voor de EURUSD, althans voor een offensief steunscenario. Daar loeren we al weken op en in de steunzone 1,17+ zijn regelmatig wat signalen van bodenvorming zichtbaar. Prille signalen dat wel, want ze worden continu opgevolgd door zwarte candles. Als uiterste vangnet ligt 1,16 nog in het veld. Daaronder ligt een diepere afdaling op de loer. Al met al een spannend plaatje. Voor nu dus bezien of de euro weer wat aan sterkte wint. Vooralsnog blijft de afdaling valide.

Conditie: Down.

Coaching: offensieve koopkansen bij meer bodenvorming.

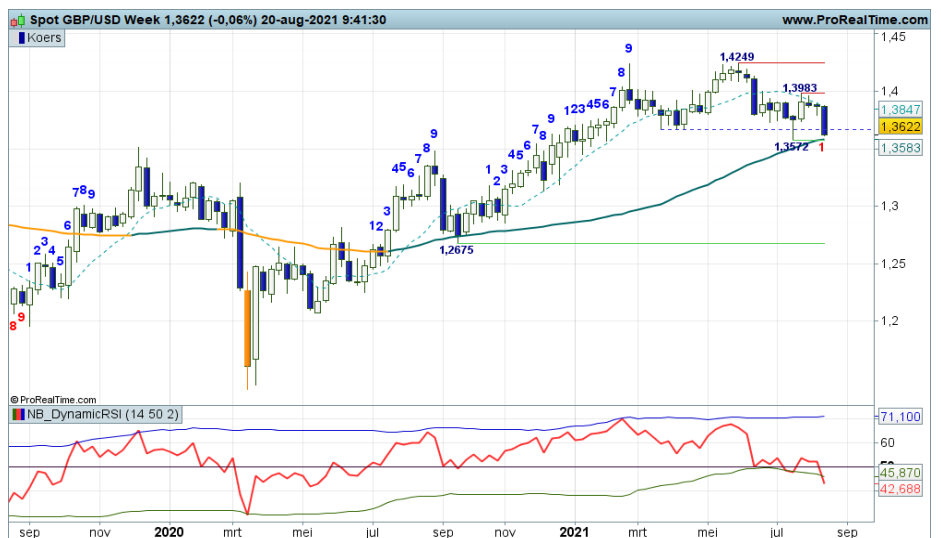
GBP/USD - Druk op de steunzone

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Binnen de langere termijn uptrend tekent zich een flinke verzwakking af. Recent werd de steunzone rond 1.3600 getest waarna opmars volgde die strandde op krap 1,40. Daarna volgde opnieuw een afdaling waarbij de daily SMA neerwaarts is gedraaid. De zone rond 1,3500 is nu het aangewezen steungebied. Daar liggen immers twee belangrijke highs en op dit moment is het tevens de zone rond de weekly SMA. Al met al wordt het dus spannend voor het Pond nu de druk wordt opgevoerd.

Conditie: Correctie.

Coaching: een verzwakking is zichtbaar. Pas bij witte candles rond de steun nemen de koopkansen in het Pond weer toe.

Euro-Bund future - Hervatting opmars

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Er werd voorzichtig wat topvorming zichtbaar in de Bund. In de candles was lichte afkoeling zichtbaar getuige de recente spriet en de gelijke koersniveaus. Deze week wordt er echter weer een hoger weekly high en weekly low gevormd. De swingteller is aan een nieuwe upserie begonnen. Wellicht kan er koers worden gezet richting de topzone op 178+. Daarboven ligt 180+ als koersdoel. Al met al een interessante ontwikkeling in het rentegedreven spel.

Conditie: Up.

Coaching: koopposities kunnen worden aangehouden zolang de candles wit kleuren.

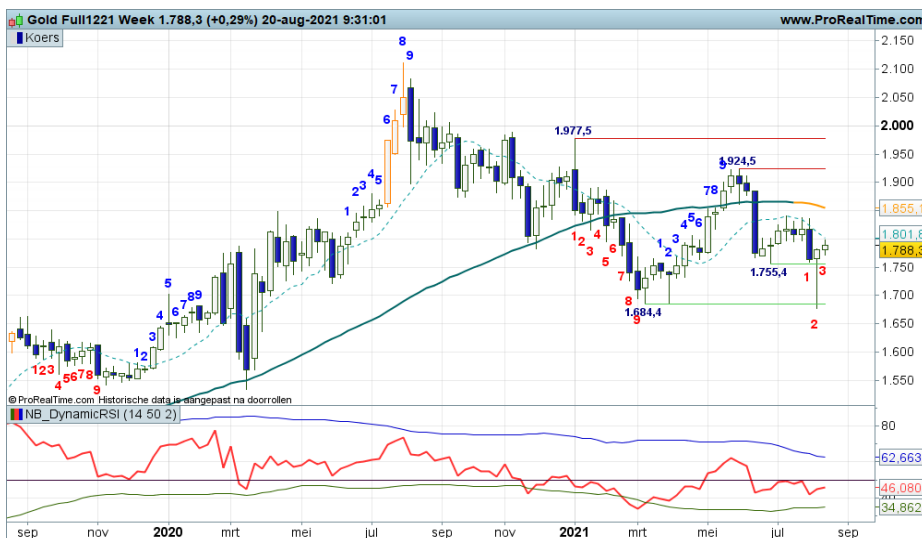
Goud - Sterk staaltje veerkracht

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Vorige week een stevige afdaling in Goud en een wederopstanding. De steun op 1.755 sneuvelde en het laagste punt van dit jaar op 1.684 werd tevens kortstondig gebroken. Daarna bleek een sterk staaltje veerkracht, maar deze week is er slechts sprake van een mager vervolg. Inmiddels daalt de SMA en is de Down conditie valide op de weekgrafiek. Wellicht is de candle volgende week wat overtuigender. Kritisch blijven volgen dus.

Conditie: Down

Coaching: een positie aan de zijlijn is gerechtvaardigd tot er wat meer richting wordt gekozen.

Zilver - Bodem onderzoek

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Al een jaar is er sprake van een wat onrustig koersverloop binnen een brede tradingrange tussen de steun op 22+ en de weerstandzone rond 30. Daarbij valt op dat de SMA lijn inmiddels wat afvlakt. De koers heeft er de laatste weken tevens een flinke afdaling opzitten. De steunzone rond 22 is bereikt. De swingteller heeft een minserie afgerond en begint volgende week aan de tweede negatieve serie. Daarnaast zwarte candles en de RSI in oversold gebied. Het blijft dus zoeken naar bodemvorming rond de steun.

Conditie: Down.

Coaching: spelers kijken uit naar signalen van bodemvorming voor een offensief steunscenario. "Wacht op wit."

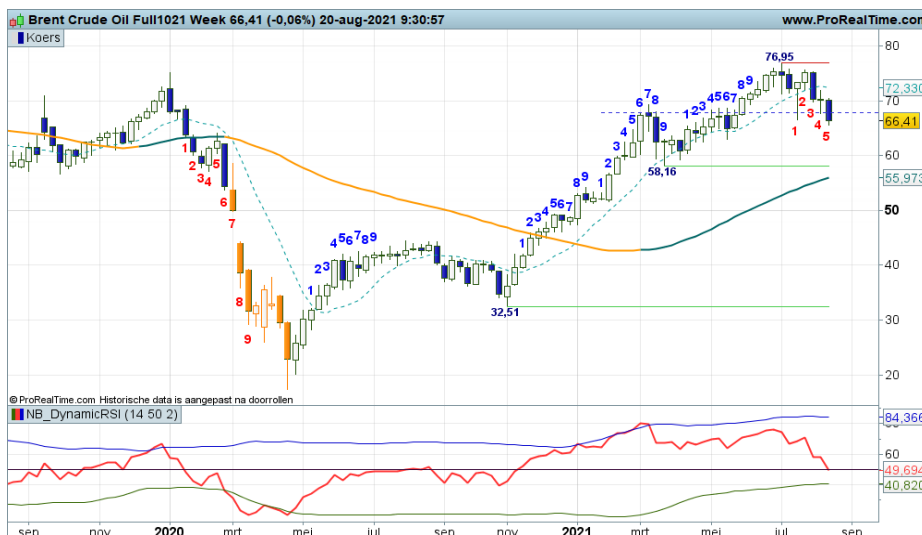
BrentOil future - Steun onder druk

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De zone rond 66+ is nu tweemaal getest. Er zijn echter ook lagere toppen zichtbaar op de daggrafiek en dat is wellicht een teken dat de markt wat uitgeput raakt. Als we inzoomen dan is zichtbaar dat de zone rond 72 waar wat oude daily niveaus liggen, opwaarts gepasseerd moet worden om de uptrend in stand te houden. Pas onder grofweg 66 verzwakt de trend ernstig en gaat een diepere correctie van start richting 58+.

Conditie: Correctie.

Coaching: vinger aan de pols voor lopende koopposities. Zolang de zone rond 66 overeind blijft, is het beeld nog positief.

BNP PARIBAS

De bank voor een wereld in verandering

Wie is Nico Bakker?

Ik ben technisch analist met visuele analyse ofwel chart reading als specialisatie, waarbij ik op een eigen specifieke wijze naar markten en koersontwikkelingen kijk. Ik doe veel research op dit gebied, geef trainingen en workshops en besteed veel tijd aan kennisoverdracht. Dit laatste doe ik vooral aan de hand van columns, commentaren en analyses op bekende beleggings-websites. Daarnaast mag ik regelmatig spreken op seminars en congressen en kunt u mij zien op web-TV en zelfs volgen via Twitter (TheDailyTurbo).

Ik benader de technische analyse vanuit een 'visionairs' oogpunt. Ik probeer het beleggingslandschap met mijn Dashboard Beleggen in kaart te brengen en actieve beleggers te wijzen op kansen en bedreigingen. Een belegger bepaalt zelf wat hij met mijn informatie doet. Als er dan een mooi rendement gehaald kan worden, is mijn missie geslaagd. Ik speel daarbij niet een rol als trader, maar als coach. In mijn rol als coach staat denken en handelen in termen van waarschijnlijkheden centraal. Anders gezegd, het definiëren van scenario's is de basis voor een verantwoorde beleggingsbeslissing. Visies herzien als de markt daar aanleiding voor geeft is dan ook een discipline die niet mag ontbreken.

Naast marktbeelden schetsen en routes uitzetten, gaat mijn belangstelling ook uit naar de Behavioral Finance, ofwel allerlei psychologische valkuilen en vaardigheden die bij beleggen een rol spelen. Met diverse uitspraken en beeldspraken geef ik in presentaties en workshops aan hoe emotie en discipline als rode draad tussen de oren van beleggers loopt. Ik heb mee mogen helpen de technische analyse in Nederland een gezicht te geven en dat geeft mij veel voldoening. Ik probeer nog steeds op eigen wijze vernieuwingen en andere inzichten over het voetlicht te brengen, in de veronderstelling dat u daar als actieve belegger

uw voordeel mee kan doen.

Kijk op www.bnpparibasmarkets.nl voor Technische Condities, Turbo Tijd Setups, dagelijkse Coaching Video's, TA aanbevelingen en Breaking News, en op [twitter.com](https://twitter.com/TheDailyTurbo) met naam TheDailyTurbo. Dan verliest u mij geen seconde uit het oog.....

Chart Navigator.....achter de schermen

Als belegger wilt u weten hoe het beleggingslandschap eruit ziet. U wilt weten, als u het Damrak overziet, hoe de bulls en bears gemutst zijn. U wilt weten waar significante steun- en weerstandpunten liggen, ofwel cruciale navigatieniveaus. Ik noem dit ook wel kantelpunten, potentiële draaipunten in de markt. Vervolgens is het natuurlijk raadzaam om inzicht te hebben in de route die u als belegger kunt afleggen, ofwel wat geeft het Dashboard aan signalen af?

In mijn wekelijkse nieuwsbrief Chart Navigator omschrijf ik van veel financiële titels de technische conditie, afgeleid van subjectieve en objectieve bevindingen die de weekgrafiek en enkele indicatoren prijsgeven. Ik bekijk de markten en fondsen met een min of meer vaste marktlens, om u als belegger door het financiële landschap te coachen. Naast de informatie in deze nieuwsbrief presenteer ik aanvullende technische bevindingen, tips en suggesties op de website www.bnpparibasmarkets.nl. De Chart Navigator vervult ook een rol als vraagbaak. Interessante onderwerpen, uitspraken, patronen, beeldspraken en indicatoren uit de technische analyse passeren de revue in de TA Coaching Rubriek.

Chart Navigator gratis abonnement

Wilt u een gratis abonnement op de Chart Navigator? Ga naar www.bnpparibasmarkets.nl.

bnpparibasmarkets.nl

Nico Bakker (www.nicoprakker.nl) is directeur/eigenaar van BTAC Visuele Analyse en als zelfstandig consultant gelieerd aan BNP Paribas S.A. (www.bnpparibasmarkets.nl). Wouter de Boer is medewerker van BTAC.

De informatie in deze publicatie is niet bedoeld als individueel beleggingsadvies of als een individuele aanbeveling tot het doen van bepaalde beleggingen. Iedere belegging die u overweegt, dient u te toetsen aan uw persoonlijk beleggersprofiel of te bespreken met uw beleggingsadviseur. De waarde van uw beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. De standpunten en vooruitzichten van Bakker dan wel De Boer geven diens technische mening weer over het betreffende item in de hoedanigheid van technisch analist en consultant. De beloning van BTAC, Bakker of De Boer staat/ stond/ zal niet direct of indirect in relatie (staan) met zijn specifieke aanbevelingen of standpunten in deze publicatie.

Op het moment van schrijven heeft Nico Bakker en/of Wouter de Boer van BTAC in privé dan wel zakelijk mogelijk een long of short positie in een van de onderliggende waarden zoals beschreven in dit document dan wel financiële instrumenten die hier aan zijn gerelateerd. Er kan tevens sprake zijn van indirecte deelnemingen via beleggingsfondsen, pensioenfondsen en/of kapitaalverzekeringen waarin wordt belegd en waar hij of andere medewerkers van BTAC geen invloed hebben op het beleggingsbeleid. Verder zijn er geen andere potentiële belangenconflicten bekend.

Deze aanbevelingen zijn niet opgesteld overeenkomstig de wettelijke voorschriften ter bevordering van de onafhankelijkheid van onderzoek op beleggingsgebied en zijn evenmin onderworpen aan een verbod om al vóór de verspreiding van onderzoek op beleggingsgebied te handelen.

BNP PARIBAS

De bank voor een wereld in verandering